

53053203 : สาขาวิชาสถาปัตยกรรมไทย

คำสำคัญ : สถาปัตยกรรมสาธารณะกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาฝั่งตะวันตก/วัฒนธรรมโนรา

อำนวยการ : ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมโนรา. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อ.วนิดา
พึงสุนทร. 251 หน้า

การศึกษาทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ เป็นการทดลองทำการศึกษารอบแบบสถาปัตยกรรมด้วย
กระบวนการตั้งต้นที่อาศัยข้อมูลงานวิจัยด้าน ประวัติศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ใน
การศึกษากิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น การละเล่นโนรา และการละเล่นโนราโรงครู มุ่งศึกษาในประเด็น
เรื่องกิจกรรมการใช้พื้นที่เฉพาะของวัฒนธรรมโนราที่มีความเชื่อเรื่องตายายโนรา ประเพณีโนราโรง
ครู อันเป็นกิจกรรมสาธารณะของคนกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ส่งผลต่อเนื่องให้เกิดการศึกษาลักษณะทาง
สถาปัตยกรรมที่เป็นอาคารสาธารณะของพื้นที่กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา กรณีศึกษา โรงโนรา, โรงครู,
อุโบสถ, โรงธรรม และศาลา มุ่งศึกษาในประเด็นเรื่องลักษณะทางสถาปัตยกรรม ที่ได้อิทธิพลต่างๆ ใน
พื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมโนรา ซึ่งเกิดจากกลุ่มคนที่อยู่ในพื้นที่ดั้งเดิม จากนั้นจึงนำ
ข้อสรุปดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์สรุปโปรแกรมเพื่อการออกแบบสถาปัตยกรรมในขั้นถัดไป

ผลการศึกษาและการออกแบบ แสดงถึงที่ว่างทางสถาปัตยกรรมในลักษณะที่สัมพันธ์ไปกับ
สภาพแวดล้อมธรรมชาติ โดยอาศัยการใช้ที่ว่างที่เป็นสาธารณะของท้องถิ่นเดิมในอดีตมาออกแบบ
ตั้งแต่หน่วยเล็กที่สุดของที่ว่างไปจนถึงหน่วยใหญ่ระดับผังโครงการ มีรูปแบบที่เรียบง่าย สวยงาม การ
ดูแลของคนในพื้นที่ง่าย ลดการใช้พลังงานในอาคาร และประยุกต์ให้เข้ากับสภาวะของวัฒนธรรม
ท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยยังคงแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของงานสถาปัตยกรรมท้องถิ่นไว้ได้ การออกแบบ
ครั้งนี้เป็นการทดลองออกแบบจากแนวทางเลือกหนึ่ง โดยยังมีอีกหลายทางเลือกที่สามารถนำมาใช้
ออกแบบเพื่อให้งานสถาปัตยกรรมสามารถช่วยเสริมสร้างความเข้าใจทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นต่อไป

ภาควิชาศิลปสถาปัตยกรรม   บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร   ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่อนักศึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ .....

53053203 : MAJOR : (THAI ARCHITECTURE)

KEY WORD: NORA CULTURAL

ASANAI LENGHEE : NORA CULTURAL CENTER. THESIS ADVISOR : WANIDA
PERNGSUNTHRON. 251 pp.

This dissertation is a pilot architectural study that design project based on document research of history, human science, and social science covering the study of cultural activities such as Nora performance and Nora Rong Kru performance. It emphasized in the specific activities' utility area of Nora culture consisting of respect ritual toward their ancestor worship (Ta-Yai Nora or Grandfather and Grandmother Nora) and Nora Rong Kru Ritual which are the public activities' area of people around Songkla Lake Basin. These caused the architectural study of public buildings at Songkla Lake Basin. The case study is made up of the architectural structure of Nora Hall, Kru Hall, Ubosot, Sermon Pavilion and Pavilion affected and related to Nora culture which was came from local people. The conclusion, then, was analyzed for the architectural design process.

The result of the study and design showed that the architectural space relates to the natural environment. The space of old vernacular architecture was used for the smallest space design to the biggest one such as project plan. The design pattern was simple, beautiful, easy to take care, reducing use of indoor energy and applying to suit for recent local culture. It, however, shows the identity of vernacular architecture. This design is one of several options using for other architectural designs which help to promote the future cultural understanding.

Department of Architecture and Related Arts Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2013

Student's signature .....

Thesis Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์เรื่อง ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมในรา ฉบับนี้สามารถสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์วินิตา พึ่งสุนทร และอาจารย์พีรยา บุญ ประสงค์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ทั้งสองท่านที่ได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำอันเป็น ประโยชน์ต่องานมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.โชติมา จตุรวงศ์ ที่ได้กรุณาเป็นประธาน กรรมการในการตรวจวิทยานิพนธ์นี้ รวมถึงขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วีระ อินพันทัง ที่ กรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ชี้แนะมุมมองและข้อคิดเห็นอันเป็น ประโยชน์ ในปรับปรุงกระบวนการทำงานและการออกแบบงานสถาปัตยกรรมของวิทยานิพนธ์นี้ และใคร่ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากรที่ได้พิจารณามอบทุนอุดหนุนการทำ วิทยานิพนธ์จำนวนหนึ่งหมื่นบาทจึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ คุณพ่อ และน้องป๋อม ในการสำรวจจริงวัดสถาปัตยกรรมลุ่มน้ำทะเลสาบ สงขลา และเก็บข้อมูลภาคสนามการเล่นโนราโรงครูวัดท่าแค รวมถึงพื้นที่ อ.ป่าพะยอม จ. พัทลุง, ขอขอบคุณ น้องคิวที่ช่วยเขียนแบบที่เก็บรังวัดมา, ขอขอบคุณ พี่หนุ่มที่ช่วยลงสีแบบอาคารแต่ ละหลังให้, ขอขอบคุณ เพื่อนเบิร์ตที่ช่วยลงสีแปลนให้, ขอขอบคุณ น้องแม็ก น้องท้อปสำหรับโมเดล ต้นไม้ และขอขอบคุณพี่ปู น้องตามใจ สำหรับโมเดลเซอร์ราวดิ่ง

ท้ายนี้ใคร่ขอกราบขอขอบพระคุณ พ่อและแม่ ที่คอยสนับสนุนมาโดยตลอด